Paisatge | Ignasi Cebrian | Actualitzat el 28/12/2015 a les 12:05

Trencadís

La paraula â€˜mosaic' pot fer referÃ¨ncia a un paisatge â€˜constituÃ¯t per diverses comunitats que es reparteixen el terreny en forma de claps', segons el Diccionari de l'IEC. Tanmateix, el paisatge del pla del Bages Ã©s mÃ©s un trencadÃ-s, un mosaic fet de peces de rebuig irregulars. Seguint la metàfora, els fragments del paisatge actual tenen un origen atzarós lligat a molts factors, com el de la propietat i els usos, i provenen d'haver-se trencat els ecosistemes naturals preexistents, de reciclar antics paisatges.Ens podem preguntar quin és l'origen del trencament que ha portat a la situació actual. Quina n'és la història. Així, coneixent els trossos que l'han format, podrem entreveure quina serà la millor gestió ambiental.

Hi ha una zona del pla del Bages, i de l'Anella Verda, que reflecteix clarament aquest trencadís. És la plana de les Torres, límit de termes municipals i frontera que delimita, al nord de Manresa, la Sèquia i el regadiu amb els dominis del secà. Hi podem trobar tots els fragments del trencadís: planes ondulades on predomina l'agricultura de cereals; petits boscos de ribera que ressegueixen i perfilen els torrents i rieres per on circula l'aigua de forma caòtica quan plou, i clapes de bosc que s'intercalen aquí i allà. Un entorn on la diversitat d'ecosistemes contribueix a la diversitat biològica.

la masia de les Torres de Bages. Foto: Ignasi Cebrian

D'aquest trencadís vull destacar dos espais dignes d'interès arquitectònic i natural. El primer, la masia les Torres de Bages. Té els seus orígens en l'edat medieval i va tenir un paper clau en l'increment del conreu de la vinya durant els segles XVIII i XIX. El segon, el torrent Fondo o de les Torres. Travessa tota la plana i és en el tram final, a prop de Sant Joan de Vilatorrada, on apareix una explosió de vida. Un bosc de ribera amb pollancres, àlbers i roures i un petit salt d'aigua amb una bassa. Tot un amagatall per a ocells i amfibis.

La plana de les Torres és un espai a preservar; és el pla del Bages en estat pur i, també, un corredor ecològic per a animals i plantes que enllaça amb senders i camins rurals els municipis de Manresa, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Fruitós i Santpedor. És un trencadís que cal conservar, ja que forma part de la nostra essència paisatgística.

El torrent Fondo en plena tardor Foto: Ignasi Cebrian